

1 Alternativt forslag til globaliseringsprogram

2
3 Motivation:

4 Dette er et alternativt forslag til globaliseringsprogram for Enhedslisten.

5
6 Det er skrevet af os der udgjorde den oprindelige arbejdsgruppe nedsat af HB i 2017 for at
7 arbejde med globaliseringsprogrammet.

8
9 Vi ville fokusere på økonomien som den helt afgørende faktor i globaliseringen. Fordi
10 globaliseringen af økonomien er nøglen til at forstå de samfundsmæssige forandringer der
11 sker i disse år rundt omkring i verden.

12 Vi havde en ambition om et relativt kort programudkast. Fordi vi synes det er vigtigt, at så
13 mange som muligt diskuterer og forholder sig til den økonomiske globalisering og de
14 forandringer denne medfører i disse år.

15 Vi ønskede og arbejdede altså oprindeligt for et kortere programudkast med fokus på
16 økonomi.. Som også gerne skal give håb om at fordring er mulig.

17
18 Vi synes ikke, at det udkast som HB (flertallet) er kommet frem til lever op til dette. Vi synes
19 det spreder sig over mange – alt for mange politikområder på den internationale scene, og til
20 gengæld mangler en fokuseret analyse af globaliseringen af økonomien.

21 Ydermere indgår der i HBs forslag også en ganske omfattende og vigtig debat om
22 Enhedslistens asyl og flygtningepolitik, hvor der kan være nogen uenighed.

23 Denne debat om flygtninge og asylpolitik er nok vigtig og central. Men vi synes ikke den skal
24 pakkes ind i en debat om globalisering. Hvor den enten vil skygge for debatten om
25 globaliseringen af økonomien eller bliver glemt i den.

26 En sådan debat fortjener et selvstændigt fokus og god til afklaring.

27
28 Derfor har vi lavet dette alternative forslag til globaliseringsprogram for Enhedslisten. Hvor vi
29 har forsøgt at lave et mere fokuseret og kortere programudkast, hvor debatten om flygtninge
30 og asyl ikke fylder noget.

31
32 Vi er helt klar over, at vi ikke ved alt, og ikke har fundet de vises sten når det gælder
33 globalisering. Vi har derfor trukket på gode kammerater som ved mere end os på række
34 områder – tak for det!

35 Vi håber på en god og konstruktiv debat, og vi bliver kun glade for forslag der gør dette
36 programudkast bedre.

37
38 Allan Ahmad, Anne Overgaard Jørgensen, Rune Møller Stahl & Mikkel Warming

39
40
41 Forslag til Enhedslistens globaliseringsprogram – alternativt hovedforslag:

42 **En retfærdig global økonomi**

43
44 Stillet af den oprindelige arbejdsgruppe nedsat af HB i 2017 for at arbejde med
45 globaliseringsprogrammet.

46 Anne Overgaard Jørgensen

47 Mikkel Warming

48 Rune Møller Stahl

49 Allan Ahmad

50
51 Enhedslistens vision

52 Enhedslisten arbejder for et globalt samfund med fælles demokratisk kontrol over
53 økonomien og økonomisk retfærdighed for alle. Produktionen skal være bæredygtig og
54 fungere inden for rammerne af, hvad kloden og mennesker kan holde til. For at opnå det, er

55 det nødvendigt med grundlæggende ændringer i indretningen af den globale økonomi. I
56 stedet for en globalisering, der er dikteret af store virksomheder og styret af finansielle
57 markeder, har vi brug for politisk regulering og demokratisk kontrol.

58
59 For at sikre retfærdige handelsvilkår, finansiell stabilitet globale minimumsstandarder for løn
60 og arbejdsforhold m.m. skal der være institutioner, der kan gennemføre og overvåge de nye
61 globale rammer, og som kan sanktionere overtrædelser. Med udgangspunkt i FN og i
62 samarbejde med globale fagforeninger og sociale bevægelser arbejder Enhedslisten derfor
63 for, at der etableres nye forpligtende og demokratiske globale institutioner. Det er afgørende
64 for Enhedslisten, at nye globale institutioner er demokratiske og har til formål at sikre
65 mennesker og miljø.

66
67 Enhedslisten arbejder for fællesseje i mange former. Offentlige myndigheder, medarbejdere,
68 lokalsamfund og andre sammenslutninger af mennesker skal have direkte kontrol med
69 produktionen. Det betyder, at den økonomiske magt forvaltes af befolkningen og dens valgte
70 repræsentanter på lokale, regionale, nationale og internationale niveauer. Det vil betyde en
71 radikal udvidelse af demokratiet.

Globalisering betyder, at den kapitalistiske økonomi er globalt organiseret med en stadig mere omfattende udveksling af varer, investeringer, informationer og arbejdskraft. Finansmarkederne er globalt integrerede, så banker og finansielle institutioner frit kan flytte kapital og investeringer mellem lande.

73 Den globale kapitalisme
74 Verdensøkonomien er præget af store økonomiske uligheder og et produktionssystem, der
75 allerede har overskredet grænserne for, hvad kloden kan bære.

76
77 Verden oplever oprustning og krig, tilbagevendende økonomiske kriser, klimaforandringer,
78 stigende fattigdom, udemokratiske regimer og grove krænkelse af menneskerettigheder.
79 Samtidig nærmer vi os en økologisk katastrofe med lynfart. Årsagen er det kapitalistiske
80 system, der bygger på udbytning og undertrykkelse. Det er samtidig den vigtigste forhindring
81 for at løse verdens problemer.

82
83 I årtier er verdenshandlen blevet liberaliseret, og der er indført vidtgående privilegier for
84 store multinationale virksomheder. Frie kapitalbevægelser har ført til et globalt kasino, og
85 finanskapitalen har fået stor politisk magt, som er historisk. Dette er 'nyliberalistisk
86 globalisering' – en globalisering, som sætter hensynet til profit over alle andre hensyn.
87 Udviklingslandenes spillerum for alternative udviklingsstrategier er blevet indskrænket,
88 sociale rettigheder er under angreb, miljø- og klimapolitik er under konstant pres.

89
90 Derfor har verden brug for en ny form for global produktion, der tilgodeser mennesker,
91 samfund og kloden. Produktionen skal organiseres ud fra menneskers behov og inden for
92 rammerne af, hvad vores jord kan bære og ikke efter kortsigtede behov for profit.

93
94 Vi tager konsekvensen af, at vi kun har én jord, og at jordens ressourcer derfor er vores
95 fælles ansvar og bør være vores fælles ejendom. Vi vil tage magten og ejendommen fra de
96 transnationale selskaber og opbygge sociale, retfærdige og bæredygtige fællesskaber,
97 nemlig socialisme.

98 **Globaliseringens konsekvenser**

99 Global kapitalisme og voksende ulighed

100 Den forskel på rige og fattige lande, som vi ser i dag, er ikke en tilfældighed, men et produkt
101 af historiske processer. Den udvikling, der har gjort nogle lande rige, har gjort andre
102 fattigere. Kapitalismen har siden sin opståen været præget af ulige magtforhold og

103 udbytning. Den industrielle revolution blev muliggjort ved profitter og råvarer fra kolonierne.
104 Ved bevidst afindustrialisering af kolonierne, blev fattige lande fastholdt i underordnede roller
105 som råvareproducenter, mens de rige lande udviklede industrier.

106
107 Den globale kapitalisme skaber dog ikke kun problemer for verdens fattigste. I såvel rige
108 som fattige lande oplever store befolkningsgrupper, at de er under pres fra en stigende
109 global konkurrence. Dette betyder øget økonomiske ulighed. Der er langt større utryghed i
110 forhold til job, social sikring, uddannelsesmuligheder mv. Siden 1980'erne har reformer i
111 mange rige lande udhulet lønningerne, så man i mange lavtlønsjob er nødt til at have flere
112 jobs for at klare sig eller at søge om fattighjælp hos nødhjælpsorganisationer. Flere og flere
113 kan kun få midlertidige jobs og lever med en stor utryghed og manglende rettigheder.
114 Samtidig forsvinder mange jobs pga. automatisering. Mange virksomheder ansætter
115 migranter under ekstremt dårligere forhold, hvilket også presser løn og arbejdsvilkår. Denne
116 udvikling betyder, at vi i vores del af verden for første gang i århundreder oplever, at en ny
117 generation vokser op med dårligere økonomiske levevilkår end deres forældre.

118
119 Den enorme ulighed og utryghed, som den globaliserede kapitalisme og nyliberalismen har
120 medført, har også ført til en dramatisk vækst i forskellige former for reaktionære kræfter.
121 Nogle steder sker det i form af fremmedfjendske, nationalistiske og autoritære partier, der får
122 stadig mere magt. Samtidig ser vi i stigende grad en udvikling af autoritære stater mange
123 steder i verden, hvor der indføres undtagelsestilstande, hvor menneskerettigheder
124 undermineres, og hvor massemedier og internet bruges til at manipulere og overvåge
125 befolkninger.

126
127 Virksomhedernes og finanskapitalens magt
128 Kapitalismen har altid været organiseret globalt. Men måden, hvorpå den globale
129 kapitalisme er organiseret, forandrer sig historisk. Siden 1980'erne har verden oplevet en
130 bølge af nyliberale reformer, hvor land efter land, inspireret af liberalistisk ideologi, har
131 fjernet regulering af virksomheder og finansmarkeder. Resultatet har været en langt mere
132 brutal global konkurrence og en finanssektor, som gang på gang har kastet lande eller
133 kontinenter ud i dybe finansielle kriser.

134
135 Internationale institutioner som WTO, IMF, Verdensbanken og EU har spillet en central rolle
136 som redskaber for denne politik. Igennem disse institutioner har man indført
137 frihandelsaftaler, der tvinger landene til at åbne deres markeder for de store virksomheder.
138 Og ved hjælp af låneaftaler har man tvunget de fattige lande til at føre en nyliberal politik,
139 der blandt andet betyder privatisering af transport, vand og offentlige virksomheder samt
140 nedskæringer i velfærdsgoder som uddannelse og sundhed.

141
142 Fri handel koster de fattigste dyrt
143 WTO-aftalerne fra 1994 var først og fremmest et initiativ, der kom fra USA og EU. Mange
144 udviklingslande og mindre udviklede lande blev presset til at indgå aftaler, de stod til at tabe
145 på. WTO har siden været præget af konflikter mellem de rigeste lande og forskellige grupper
146 af udviklingslande. Disse konflikter har fået de rigeste lande til at søge andre metoder end
147 WTO-vejen, og i dag er bilaterale handelsaftaler blevet hovedstrategien for de rigeste lande.

148
149 Det gælder ikke mindst for EU, som har valgt at ændre sin handelspolitik over for tidligere
150 kolonier grundlæggende. De Økonomiske Partnerskabsaftaler skal skaffe EU langt mere
151 adgang til fattige lande i det globale syd – et brud med en gammel politik om at lade fattige
152 lande have højere toldbeskyttelse. Dette koncept kan have alvorlige omkostninger i
153 fremtiden og føre til øget fattigdom og afindustrialisering.

154
155 Rettigheder for transnationale virksomheder

156 Globaliseringen af produktionen og den nyliberale politik, som har understøttet dette, har
157 betydet, at mange virksomheder har flyttet deres industriproduktion helt eller delvist ud af de

158 gamle industrialiserede lande til lande med ringere løn, arbejdsforhold og miljøregulering.
159 Ofte sker produktionen formelt i et selvstændigt lokalt firma, men er reelt helt afhængig af de
160 multinationale koncerner.

161
162 Også 'investeringsbeskyttelse' har ført til store konflikter og kampe verden over, også i den
163 rige del af verden. De nyeste handelsaftaler som f.eks. TTIP (EU og USA), CETA (EU og
164 Canada) og TPP (Asien og Stillehavet) indebærer en yderligere forskydning af magt til fordel
165 for virksomheder og investorer på bekostning af demokratiske beslutninger,
166 forbrugerbeskyttelse, miljølovgivning og lignende.

167
168 De aftaler gør det ligefrem muligt for virksomheder at sagsøge stater for at føre en politik,
169 som skader virksomhedernes profit. Det er en type aftaler om 'investeringsbeskyttelse', som
170 EU og EU's medlemslande længe har satset hårdt på at gøre til international norm. For tiden
171 arbejder EU på at få oprettet en international domstol, stærkt foranlediget af erhvervslivets
172 organisationer. Lykkes dette, vil store virksomheder få et uvurderligt magtmiddel til at
173 angribe forslag til miljøpolitik, stærkere rettigheder på arbejdsmarkedet eller f.eks. tiltag for
174 at sikre klimavenlig produktion.

175
176 Internettet har også givet virksomheder nye muligheder for at organisere produktion og salg
177 af produkter på tværs af verden. Det har øget deres magt i forhold til ansatte og lande, og de
178 fleste af verdens største virksomheder, målt i markedsværdi, er internetbaserede. Internettet
179 har øget mulighederne for kommunikation og vidensdeling, men desværre overvåges
180 befolkningers aktiviteter på nettet af både stater og virksomheder. Desuden er persondata
181 dårligt beskyttet og bliver indsamlet og solgt som varer.

182
183 **Finansmarkeder, ulighed og kriser**
184 Dereguleringen af finansmarkederne har sammen med internettet gjort det muligt for
185 finansielle investorer at flytte deres penge hurtigt ind og ud af lokale markeder med
186 ødelæggende konsekvenser for den lokale økonomi. Det har givet finanssektoren en
187 kolossal magt på mange niveauer. Når de kan styre, hvor der investeres, kan de presse
188 lokale regeringer til at gennemføre den politik, de ønsker. Det har betydet en forskydning af
189 magtforholdet mellem stater og finanskapital.

190 Det betyder også, at verdens rigmænd og store firmaer i stigende grad gemmer deres penge
191 i skattely og derved slipper for at finansiere de nationale stater.

192
193 Gennem de seneste tyve år har verden gennemlevet en lang række finanskriser – kriser
194 som viser, hvor ustabil den globale kapitalisme er i dag. Til trods for, at disse kriser har
195 kostet millioner deres arbejdspladser og sendt selv store økonomier i choktilstand, er frie
196 kapitalbevægelser og deregulerede finansmarkeder et paradigme, som har bidt sig fast. Der
197 er så store interesser på spil, at selv en finansiell nedsmeltning som den i 2008 ikke har sat
198 sig nævneværdige spor i den måde, finansmarkederne fungerer på. I 2017 ejede den rigeste
199 ene procent befolkningen over halvdelen af jordens rigdom, mens 70 % af befolkningen kun
200 ejede tre procent.

201
202 **Klima og miljøkonsekvenser**
203 Det kapitalistiske globale produktionssystem er afhængig af den massive anvendelse af
204 fossile brændstoffer. De anvendes i energiforsyning, transport og industri, herunder i det
205 industrialiserede landbrug, hvor store multinationale selskaber producerer genmanipuleret
206 såsæd, kunstgødning og pesticider. Firmaer baseret på olie- og bilindustri og
207 våbenindustrien er dominerende i den kapitalistiske økonomi - og de største forurenere og
208 forbrugere af ressourcer.

209
210 Jagten på ressourcer til at understøtte dette produktionssystem fører fortsat til udplyndring af
211 nye landområder, hvor skove bliver hugget ned, hvor der etableres ødelæggende minedrift,
212 og hvor stadig flere mennesker fordrives fra de landområder, de historisk har ernæret sig fra,

213 som overtages af multinationale selskaber. Vandløb, drikkevandsreserver, jordarealer og
214 havområder forurenes, og samtidig sker der i stigende grad en privatisering af de resterende
215 ressourcer. Mange steder foregår der en hård kamp om kontrollen med drikkevandet.
216 Kampen for kontrol over ressourcerne foregår også på tværs af landegrænser samt i
217 internationale farvande og fører til stigende spændinger mellem stater og
218 befolkningsgrupper, der risikerer at udløse krige.
219 Klimaforandringerne og ødelæggelse af natur og miljø har enorme sundhedskonsekvenser
220 for mennesker såsom epidemier, sult, under- og fejlernæring, allergier, problemer med at få
221 børn og meget andet. Selvom det er de rigeste lande, der historisk set bærer det største
222 ansvar for den klimakrise, vi nu står overfor, så er det især de fattigste lande, der betaler den
223 største regning i form af ødelagte livsgrundlag og stigende fattigdom. Kampen imod global
224 ulighed bliver derved også undermineret af klimaforandringerne.
225

226 Den spekulative finanssektor spiller også en farlig rolle for miljø og klima. Der spekuleres
227 allerede massivt i energipriserne, i fødevarerproduktionen, i jordpriserne og endda i handel
228 med de CO₂-kvoter, som, det var påstanden, skulle mindske den globale opvarmning.
229

230 Migration

231 Verden over er millioner af mennesker tvunget til at forlade deres familier og lokalsamfund
232 pga. fattigdom, krige eller miljøproblemer og blive arbejdsmigranter af økonomisk nød. Der
233 er opstået en global eksport af kvindelig arbejdskraft fra Filippinerne og Indien, som
234 arbejder i serviceindustrien, som husarbejdere og i sexindustrien. Disse arbejder ofte under
235 meget ufrie vilkår – især i en række rige olielande i Mellemøsten. Au Pairs i Danmark er et
236 eksempel: Her er det store flertal kvinder fra Filippinerne, og deres betaling er meget lav
237 samtidig med, at deres opholdstilladelse er bundet til deres kontrakt, og at de har ufrie
238 livsvilkår.
239

240 Mange mennesker verden over vælger at rejse ud i verden af lyst og nysgerrighed eller for
241 at studere. Bagsiden af medaljen er, at det kræver penge, som mange ikke har – og visa,
242 som mange ikke kan få. Alligevel boomer antallet af internationale studerende og
243 højtuddannede, der migrerer, og det har både gode og dårlige sider. For nogle lande som fx
244 Kina betyder det en hurtig forbedring af antallet af uddannede i landet – for andre lande et
245 brain drain, hvor de bedst uddannede fx læger forlader landet.
246

247 Arbejdskraftens frie bevægelighed i EU's indre marked, har været brugt af kapitalen til at
248 importere arbejdskraft, som er blevet brugt til løntrykkeri og social dumping. Derfor har
249 venstrefløjen historisk været skeptisk over for arbejdskraftens frie bevægelighed – og derfor
250 også skeptisk overfor fri arbejdsmigration. Enhedslisten går ikke ind for fri import af
251 arbejdskraft til Danmark. Det vil kun skabe ringere arbejdsforhold og pres på lønninger. For
252 at kunne arbejde i Danmark skal man have en arbejds- og opholdstilladelse, som baserer
253 sig på en arbejdskontrakt, der viser at arbejdet foregår på "sædvanlige løn og
254 ansættelsesvilkår".

255 Det bør principielt ikke være muligt at importere arbejdskraft til Danmark, medmindre der er
256 dokumenteret behov herfor. "Åbne grænser" bruges af kapitalen til at smadre faglig
257 organisering og trykke løn og arbejdsforhold i alle lande.

258 Som udgangspunkt bør lokalbefolkninger verden over have adgang til arbejde lokalt. Det
259 kræver en massiv ressourceoverførsel fra den rige del af verden, som kan medvirke til at
260 skabe bedre og sikre forhold, så mennesker ikke tvinges til at forlade deres land og familie
261 for at leve i fred.

262 Det vil Enhedslisten

263 Sociale bevægelser

264 En retfærdig verden kræver global organisering af arbejderbevægelsen, den politiske
265 venstrefløj og andre progressive bevægelser.

266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290

Virksomhedernes mulighed for at flytte rundt på produktionen og arbejdskraften skaber et globalt pres på løn, arbejdsforhold og miljøregulering. Det skaber en situation, hvor arbejdere i hele verden konkurrerer om de samme jobs, men også en situation, hvor mange har direkte eller indirekte kollegaer i andre lande. Alligevel er fagforeningerne stadig i høj grad nationalt baseret.

Selvom der er eksempler på fagforeningskampe, der går på tværs af grænser - f.eks. blandt havnearbejdere, lufthavnspersonale og indenfor nogle multinationale selskaber i servicebranchen - er det stadig ikke lykkedes for fagbevægelsen at organisere sig stærkt nok på tværs af grænser til for alvor at udfordre de multinationale selskabers magt.

Enhedslisten går ind for grænseløs, forpligtende, stærk faglig organisering med juridiske og organisatoriske muskler til at håndhæve globale krav for arbejdere. Det betyder en faglig organisering, hvor det er muligt at forblive organiseret - også når man rejser på tværs af grænser, og hvor mennesker, der arbejder i samme virksomhed eller i samme sektor på tværs af grænser, kan være organiseret sammen og rejse fælles krav. En sådan fagbevægelse må bl.a. rejse krav om nedsat arbejdstid, om dramatiske løft i lønnen for de globale lavtlønsgrupper, om sunde og gode arbejdsforhold for alle, men også om ændring af produktionen i retning af bæredygtighed. Enhedslisten vil arbejde for, at den danske fagbevægelse skal gå forrest i kampen for en stærk, progressiv, global fagbevægelse. Enhedslisten arbejder også for grænseoverskridende kædeansvar, således at virksomheder i Danmark kan stilles til ansvar for, hvad de selv eller deres underleverandører i andre lande foretager sig.

291
292
293
294
295
296
297

En anden vigtig kraft er bevægelserne af oprindelige folk, bønder og landarbejdere, herunder specielt kvinder, der kæmper imod de store virksomheders udplyndring af jorden og naturen, og for en lokal, kollektiv og bæredygtig landbrugsproduktion. Disse bevægelser har allerede internationale samarbejder og netværk og spiller en vigtig rolle i kampen mod klimaforandringer og nyliberal globalisering og for en lokal, bæredygtig og demokratisk produktion.

298
299
300
301
302

Kvindebevægelsen har globalt opnået store sejre, men er stadig langt fra i mål. Samtidig er der en stærk stigning i modstanden fra reaktionære kræfter. Derfor er der fortsat behov for at styrke kvindekampen. Både i kampen for ligeløn og lige vilkår på arbejdsmarkedet, men også kampen for retten til at bestemme over egen krop, herunder mod vold og krænkelser.

303
304
305
306
307

Enhedslisten stiller sig solidarisk med folk og bevægelser over hele verden, der kæmper i samme retning som os. Det gælder fagforeninger, kvindebevægelser, LGBT-bevægelser, antiracistiske bevægelser, miljøbevægelser, fredsbevægelser, bevægelser for demokrati og socialistiske partier.

308
309
310
311
312
313

Enhedslisten deltager i og støtter op om progressive bevægelser, lokalt og globalt. Vi tror på, at det er gennem sådanne bevægelser, at vi kan skabe forandring. Vores vigtigste princip er direkte solidaritet på tværs af landegrænser. Det betyder, at fagforeninger, venstrefløjen og andre sociale bevægelser skal samarbejde, hjælpe hinanden på tværs af grænser og stille fælles solidariske krav.

314
315
316
317
318
319

Styrk demokratiet – også internationalt
Når demokratiet skal styrkes, er det nødvendigt at have demokratiske strukturer.
Selvstændige lande er vigtige rammer for at opbygge og styrke de demokratiske strukturer.
Jo længere væk beslutningerne træffes fra de mennesker, de vedrører, jo sværere bliver det at få indflydelse på dem.

320 Særligt EU opbyder store udfordringer. EU's institutioner og de politiske styrkeforhold
321 betyder, at EU's rolle på den globale økonomiske scene først og fremmest er at
322 fremme store transnationale selskabers interesser. Afgørende beslutninger tages
323 derfor ofte i tæt samspil med virksomheders lobbyister, mens det er meget svært at
324 skabe demokratisk kontrol. Folkelige mobiliseringer har vist sig at være det mest
325 effektiv værktøj til at øve indflydelse på f.eks. EU's handelsaftaler.

326
327 Enhedslisten vil arbejde for udvikling af internationale organisationer, der bygger på
328 demokratiske principper og hensyn til mennesker og miljø, hvor der er
329 gennemsigtighed i beslutningerne og mulighed for reel folkelig indflydelse. Det
330 betyder, at Enhedslistens naturlige udgangspunkt er at arbejde for forbedringer i FN-
331 systemet.

332
333 Lokal bæredygtig produktion

334 Produktionen skal fungere inden for rammerne af, hvad kloden kan klare, og den skal tage
335 udgangspunkt i menneskers behov og underlægges befolkningernes demokratiske kontrol.
336 Derfor skal produktionen i højere grad end i dag foregå lokalt, dvs. tæt på dér, hvor forbruget
337 finder sted. Lokal produktion giver bedre forsyningssikkerhed for befolkningen i tilfælde af
338 kriser og minimerer behovet for transport.

339
340 Det er særligt centralt, at fødevarerproduktionen tilrettelægges, så alle mennesker sikres
341 sund og velsmagende mad, og så de enkelte lande og regioner har fødevarerensuverænitet og
342 ikke kan afpresses gennem stop for fødevarer.

343 Derfor går vi ind for en omlægning af dansk landbrug til at være økologisk, bæredygtigt,
344 demokratisk og målrettet lokale behov. Og derfor støtter vi også bevægelser i andre lande
345 for lokal madsuverænitet.

346 Vi ønsker, at Danmark skal gå foran og vise vej for forandring. Arbejdspladser, skoler,
347 uddannelsessteder, regioner og kommuner skal bidrage. Vi vil støtte forslag på alle niveauer
348 til omlægninger, der gavner klimaet og bekæmper global ulighed.

349
350 Vi vil gøre op med alle nationale regler, EU-regler og internationale regler, som hæmmer
351 vores muligheder for at stille krav til offentlige udbud, for at hjemtage arbejdspladser og
352 infrastruktur til kollektiv eller national styring, for at håndhæve strikse standarder for klima,
353 miljø og arbejdsmiljø. Kort sagt, alle regler som gør det svært for os at gå forrest og
354 inspirere.

355
356 Stop udplyndring af mennesker og natur

357 Vi er imod, at store virksomheder udplyndrer naturressourcer og udnytter mennesker,
358 uanset hvor det foregår. Vi vil stille de danske virksomheder til ansvar, som deltager i
359 udplyndringen af fattige landes naturressourcer eller krænker grundlæggende
360 menneskerettigheder i den globale produktion

361
362 Enhedslisten mener, at de rigeste lande som f.eks. Danmark har en klimagæld at betale.
363 Derfor skal de gå forrest med en radikal omlægning af vores produktion, transport og
364 forbrug. Paris-aftalens mål om at nedbringe CO2-udslippet er ikke ambitiøse nok og bliver
365 desuden ikke fulgt. Vi støtter alle globale forpligtende aftaler om at stoppe klimakatastrofen.
366 Unyttige og miljøskadelige aktiviteter skal afvikles til fordel for samfundsnyttige aktiviteter,
367 der ikke skader miljøet.

368
369 Globaliseringen har betydet, at hele industrier er nedlagt, og især den lavtlønnede del af
370 industriarbejderne trues konstant af udflytning. Lokalsamfund og kulturer er brudt sammen.
371 Etablering af nye industrier har medført dårlig løn, ringere arbejdsmiljø og usikre ansættelse.
372 Kort sagt har kapitalens fri bevægelighed sammen med uorganiserede arbejdsmarkeder
373 med umenneskelige arbejdsforhold skabt et systematisk ræs mod bunden. Millioner af

374 mennesker er ofre for tvangsarbejde, gældsslaveri, menneskehandel og seksuel udnyttelse.
375 Dette rammer kvinder og børn særlig hårdt.

376
377 Al omlægning globalt begynder lokalt. Arbejdspladser, skoler og kommuner skal bidrage. Vi
378 vil støtte forslag på alle niveauer til omlægningsplaner, der gavner klimaet og bekæmper global
379 ulighed. Samtidig vil vi fastholde fokus på hovedårsagerne til klimakrisen, nemlig den
380 kapitalistiske vækstøkonomi.

381
382 Progressive kræfter i byer, lande og regioner kan ikke løse hele problemet, men de kan gå
383 forrest. Vi må ikke lade behovet for globale løsninger blive en sovepude i kampen for
384 konkrete løsninger her og nu.

385
386 Global omfordeling
387 En retfærdig fordeling af jordens ressourcer kræver massiv omfordeling, dels fra de rige til
388 de fattige lande, og især fra den ekstremt rige elite til resten af verdens befolkning. Det
389 kræver, at centrale sektorer som energi, infrastruktur og finanssektoren overtages af
390 befolkningernes demokratiske kontrol.

391
392 En global omfordeling betyder også, at rige lande, som f.eks. Danmark, har en klimagæld at
393 betale. Derfor støtter Enhedslisten kravet om, at rige lande skal betale kompensation til
394 fattige lande, for at de kan undlade at ødelægge uerstattelige naturressourcer som f.eks.
395 regnskoven. Og samtidig skal vi gå forrest med en radikal omlægning af vores produktion,
396 transport og forbrug. Parisaftalens mål om at nedbringe CO₂-udslippet er ikke ambitiøse nok
397 og bliver desuden ikke fulgt. Vi støtter alle globale forpligtende aftaler om at stoppe
398 klimakatastrofen. Unyttige og miljøskadelige aktiviteter skal afvikles til fordel for nyttige
399 aktiviteter, der ikke skader miljøet.

400
401 For at understøtte en global omfordeling går vi ind for fairtrade-aftaler, der giver fattige lande
402 muligheder for at opbygge en eksport på fair vilkår med rigere lande.

403
404 Bistand til udviklingslande bliver både brugt til bekæmpelse af fattigdom og reel støtte til
405 udvikling - men også til politisk pression, støtte til tvivlsomme regimer og erhvervsstøtte til
406 store virksomheder. Vi går ind for, at Danmark skal øge sin ulandsbistand markant og
407 omlægge den til at være målrettet opbygning af bevægelser og civilsamfund i
408 modtagerlandene. Hovedformålet skal være at bekæmpe fattigdom, at styrke
409 lokalbefolkninger, at understøtte demokrati og reel udvikling af økonomien i
410 modtagerlandene, samt at forsvare miljøet.

411
412 Opgør med spekulation og skattely
413 For Enhedslisten handler verdenshandel om at udveksle varer mellem lande og regioner –
414 ikke om muligheden for at investere penge, hvor man kan få størst afkast. Derfor er der brug
415 for national og international kontrol med kapitalbevægelser og med udflytning af produktion,
416 og der er brug for skat på finanstransaktioner for at modvirke kortsigtede og spekulative
417 investeringer.

418
419 Et alvorligt problem er fremvæksten af skattely, der giver store virksomheder og rigmænd
420 mulighed for at slippe for at bidrage til fællesskabet. I stedet bliver det almindelige
421 lønmodtagere, der står for finansieringen af for eksempel sundhed og uddannelse i rige
422 såvel som fattige lande. Det udhuler selve grundlaget for velfærden.

423 Derfor er indsatsen mod skattely en af Enhedslistens hovedprioriteter. Vi mener, at der er
424 brug for et globalt register over ejerskab af finansielle aktiver. Der er også brug for
425 sanktioner mod de lande og virksomheder, der forsøger at skjule penge for
426 skattemyndighederne. Helt grundlæggende er der behov for en stærkere international
427 indsats end EU's nuværende. Der er dog også behov for en national indsats, hvor
428 sortlistning kan hjælpe borgere, virksomheder og offentlige institutioner med at fravælge

429 skattesvindlere. Store banker må brydes op, så vi undgår at staterne må bruge penge på at
430 redde fallerede banker, og der må oprettes samfundsbanker, hvis formål det er at sikre
431 samfundsøkonomien på lang sigt – ikke at sikre profitten på kort sigt.
432 Finanskrisen i 2008 var et tydeligt tegn på, at noget er rivende galt på finansmarkederne, og
433 alt for lidt er ændret siden. Enhedslisten må derfor sætte sig for at bekæmpe de store
434 bankers magt i Danmark, og bryde dem op – samtidig med at vi bidrager til den globale
435 kamp for at rulle det forrykte spekulationscirkus tilbage.

436
437 Det internationale skattesystem medvirker yderligere til at fastholde den globale ulighed
438 mellem lande. Ulandene skal derfor have massiv støtte til at opbygge sikre og solide lokale
439 skattesystemer. Den nuværende selskabsskat tilfalder de lande, hvor virksomheder har
440 deres hovedsæde eller placeres i skattely. I stedet ønsker Enhedslisten, at beskatningen af
441 selskabernes profitter skal fordeles efter, hvilke lande der produceres i, og hvor
442 omsætningen er, således at der er en sammenhæng mellem økonomisk aktivitet,
443 værdiskabelse og beskatning. Endeligt skal Danmark gå forrest i kampen for at få en
444 minimumssats for selskabsskatten, samt være foregangsland ift. at implementere
445 internationale standarder, der bekæmper multinationale selskabers skatteomgåelse.

446
447 Vi arbejder for et globalt register over ejerskab af finansielle aktiver og sanktioner mod lande
448 og virksomheder, der skjuler penge for skattemyndighederne. Vi vil arbejde for at indføre
449 formueskat på globalt plan, og sætte en bund under denne, nøjagtigt som med
450 selskabsskatterne, så de allerrigeste betaler deres del af den globale regning.

451
452 Formuer, der er opbygget ved illegale aktiviteter eller systematiske brud på arbejdsmiljø og
453 skattesnyd, skal kunne konfiskeres og ejerne pålægges straf.

454
455 En fair verdenshandel
456 Enhedslisten vil regulere handel og finans, især kapitalstrømme på nationalt og internationalt
457 niveau. Vi er derfor imod alle handelsaftaler, der som TTIP og CETA beskytter investorer til
458 fordel for globale regler, der beskytter demokrati, sociale rettigheder og klodens ressourcer.
459 Enhedslisten ønsker, at handel med varer foregår på fair vilkår. De skal være produceret
460 under anstændige arbejdsforhold, og transport og andre klimaaftryk skal medregnes i varens
461 pris.

462
463 Det globale handelssystem skal understøtte ulandes mulighed for økonomisk udvikling.
464 Deres økonomier og befolkninger, industrier og landbrug og statslige strukturer, skal
465 beskyttes. De skal samtidigt have fair adgang for deres landbrugsvarer til rige landes
466 markeder. Enhedslisten vil styrke de fattige landes muligheder gennem en højere
467 ulandsbistand og omlægge den til fordel for ulandenes egenproduktion og udvikling.

468
469 Der skal opbygges et internationalt regelsæt mod store virksomheders magtmisbrug. Dette
470 er allerede indledt i kimform inden for FN, hvor en række u-lande har sat en international
471 traktat om transnationale selskaber og menneskerettighederne.

472 Enhedslisten støtter arbejdet for at skabe en bindende FN traktat for Transnationale og
473 Menneskerettigheder, så transnationale selskaber kan holdes til retsligt ansvar og ikke er
474 hævet over loven.

475
476 Gå forrest Danmark!
477 Enhedslisten arbejder for globale løsninger på de globale problemer. Men for at nå dertil er
478 der brug for at progressive kræfter i byer, lande og regioner går forrest. Vi kan ikke lade
479 behovet for globale løsninger, blive en sovepude i kampen for konkrete løsninger her og nu.
480 En global forandring vil altid vokse nedenfra som et resultat af pres fra en lang række lande,
481 byer og lokalsamfund.

482

483 Enhedslisten ønsker, at også Danmark kan gå forrest i kampen for en mere retfærdig
484 verdensorden. Derfor mener vi, at der er brug for, at en kommende progressiv regering
485 direkte udfordrer de internationale eller EU-regler, som forhindrer os i at stille skarpe krav til
486 offentlige udbud, til at hjemtage arbejdspladser og infrastruktur til kollektiv eller national
487 styring eller til at håndhæve strikse miljø- og klimastandarder, som kan inspirere andre
488 lande.

489 **Bæredygtighed, demokrati og socialisme**

490 Demokratisk kontrol med økonomien er altafgørende. Langsigtede miljømæssige og sociale
491 hensyn går forud for kortsigtede profithensyn. Derfor er det nødvendigt med grundlæggende
492 ændringer i ejendomsretten over virksomheder, jord og naturressourcer.

493
494 For at sikre, at de allerrigeste betaler deres del af den globale regning, vil vi arbejde for en
495 global, men nationalt reguleret formueskat. Virksomhedsbeskatningen skal reguleres
496 således, at det ikke er muligt at flytte virksomhedernes overskud til lande, hvor der ikke sker
497 en reel beskatning.

498
499 Enhedslisten arbejder for fælleseje i mange former. Offentlige myndigheder, medarbejdere,
500 lokalsamfund og andre sammenslutninger skal kunne eje og drive virksomheder. På
501 længere sigt skal samfundsbærende sektorer så som energiforsyning ejes og kontrolleres af
502 fællesskabet. Det betyder, at den økonomiske magt forvaltes af befolkningen og dens valgte
503 repræsentanter – både på lokale, regionale, nationale og internationale niveauer.
504

Obs: Enhedslisten har vedtaget en lang række dokumenter på årsmøder som omtaler internationale forhold og som stadig gælder: FN-resolutionerne fra 2009 og 2012, Princippetprogrammet 2014, EU-programmet fra 2015, Det produktionspolitiske program fra 2016, det feministiske program fra 2017 og miljøprogrammet fra 2018.

505
506